

บทที่ 2

ประวัติและผลงานการประพันธ์ของนายฉิว ทิพย์วาริ

ชาติภูมิ

นายฉิว ทิพย์วาริ เป็นบุตรนายฮวดคั่น และนางหิ้ว ทิพย์วาริ เกิดเมื่อวันที่ 6 เมษายน พุทธศักราช 2470 ที่บ้านเลขที่ 1 หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะขย อำเภอมือง จังหวัดสงขลา มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 2 คน คือ นางคิ้ว โทธิบุตร และนายฉิว ทิพย์วาริ บิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย ทำสวน และทำกระเบื้อง ปัจจุบันนายฉิว ทิพย์วาริ อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 69/1 หมู่ที่ 8 ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกระเสถสินธุ์ จังหวัดสงขลา

การศึกษา

นายฉิว ทิพย์วาริ ได้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนวัดแหลมพ้อ ตำบลเกาะขย อำเภอมือง จังหวัดสงขลา จนจบประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อมาเมื่ออายุ 17 ปีได้บวชเป็นสามเณร วัดแหลมพ้อ อำเภอมือง จังหวัดสงขลา ได้สมัครเรียนหลักสูตรธรรมศึกษา สามารถสอบได้นักธรรมตรี ต่อมาได้ย้ายมาศึกษานักธรรมโทที่วัดสระเกษ อำเภอมือง จังหวัดสงขลา สอบได้นักธรรมโท ขณะเดียวกันได้สมัครเป็นนักเรียนสายสามัญของโรงเรียนธนบุรีศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยการเรียนทางไปรษณีย์ สามารถสอบเทียบได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6

ในขณะที่เป็นสามเณร นายฉิว ทิพย์วาริ สนใจการเทศน์มหาชาติ จึงได้ฝึกเทศน์มหาชาติ จากพระอิม และพระนิม ซึ่งเป็นนักเทศน์มหาชาติที่มีชื่อเสียงยิ่ง จนสามารถเทศน์มหาชาติได้ดี โดยเฉพาะกัณฑ์มัทรี ทานกัณฑ์ วนประเวศน์ จุลพน กุมาร และชูชก นอกจากเทศน์มหาชาติได้ดีแล้ว นายฉิว ทิพย์วาริ ยังสามารถแหล่มหาชาติได้เป็นอย่างดี

ชีวิตครอบครัว

หลังจากสอบได้นักธรรมโทและจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นายฉิว ทิพย์วาริ ได้ลาสิกขา และได้แต่งงานกับนางคิ้น ทิพย์วาริ (นามสกุลเดิมคงเช่า) มีบุตรธิดา 5 คน คือ นายสำเร็จ ทิพย์วาริ นายสำรอง ทิพย์วาริ นายสุเทพ ทิพย์วาริ นายพิภพ ทิพย์วาริ น.ส.วันดี ทิพย์วาริ และได้แต่งงาน

กับนางเลียบ ทิพย์วาริ (นามสกุลเดิมคงชู) มีบุตร 3 คน คือ นายปรีชา ทิพย์วาริ นายอัมพร ทิพย์วาริ นายสมิตร ทิพย์วาริ ต่อมาเมื่อนางคิ่นและนางเลียบถึงแก่กรรมได้แต่งงานกับนางเอื้อน ทิพย์วาริ (นามสกุลเดิมน้อยสำลี) มีบุตรธิดา 3 คน คือ น.ส.พัชนี ทิพย์วาริ นายพิทักษ์ ทิพย์วาริ นายศักดิ์ ทิพย์วาริ

ชีวิตการประพันธ์

นายฉิว ทิพย์วาริ มีชีวิตอยู่ในแวดวงการอ่านและการเขียนมาตลอด ขณะที่ยังเป็นเด็กสามารถอ่านหนังสือได้คล่อง บิดามารดาบังคับให้สวดหนังสือ (อ่านหนังสือเป็นทำนอง) ให้ฟัง จึงต้องสวดหนังสือต่าง ๆ เช่น นิราศเดือน สวัสดิรักษา พระอภัยมณี ลักษณะวงศ์ รามเกียรติ์ และกลั่นกรอบแก้ว (วรรณกรรมพื้นบ้านที่แพร่หลายของกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เป็นผลงานของนายเสื่อ บ้านคอนคัน จังหวัดสงขลา) ให้บิดามารดาฟังจนสามารถจำเรื่องราวและบทกลอนที่เพราะ ๆ ได้ เมื่อโตขึ้นได้ศึกษา ได้อ่านวรรณกรรมอีกหลาย ๆ เรื่อง เช่น หวังรักเหวตีก วรรณิการ์ เทวี บ้านทรายทอง ยศกิจ เสือใบ เสือดำ นวโกวาท พุทธประวัติ มหาเวสสันดรชาดก ชุมนุมกลบท แปลง (ผลงานของหนังประวิง หนูเกื้อ ซึ่งเป็นนายหนังตะลุงและนักแต่งกลอนกลบทที่เด่นยิ่งของภาคใต้) เป็นต้น นายฉิว ทิพย์วาริจึงมีพื้นฐานทางการประพันธ์เป็นอย่างดี

นอกจากจะสนใจวรรณคดีแล้ว นายฉิว ทิพย์วาริ ยังสนใจการละเล่นพื้นบ้าน โดยเฉพาะหนังตะลุงและมโนราห์ ได้ติดตามดูหนังตะลุงและมโนราห์ที่มีชื่อเสียงหลายคณะ เช่น หนังกันทองหล่อ หนังฉิ่ง อรมุต หนังเอี่ยม บ้านเสื่อเมือง หนังเซย เชี่ยวชาญ หนังขับ บ้านดีหลวง หนังปานบอด หนังอ่วม บ้านแก้วบ่อ หนังกิมเนี้ยว ความเนียง โนราอบอวสทิงพระ โนราเดิม ตรีง โนราช่วง สีชล โนราลอย บางกล้า โนราเอิบ ปากรอ โนราแปลก ตานี โนราวัน ตรีง เป็นต้น การได้สัมผัสกับวรรณกรรมและการละเล่นพื้นบ้านซึ่งสัมพันธ์กับบทกลอน ประกอบกับนายฉิว ทิพย์วาริ มีเพื่อนสนิทที่เป็นนักแต่งกลอนและนายหนังตะลุง คือ นายแปลก มนตรี และหนังฉิ่ง อรมุต ทำให้ฉิว ทิพย์วาริ สนใจการแต่งกลอนเป็นอย่างมาก นายฉิว ทิพย์วาริ ได้ฝึกแต่งกลอนโดยยึดวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณีของสุนทรภู่เป็นแบบจนสามารถแต่งกลอนได้ดี

ผลงานการประพันธ์

นายฉิว ทิพย์วาริ มีความสามารถสูงทางด้านการประพันธ์ มีผลงานด้านการประพันธ์หลายประเภท หลายเรื่องที่ปรากฏต้นฉบับมีดังนี้

1. นิราศ 3 เรื่อง คือ นิราศนางเรียม นิราศเกาะใหญ่ และนิราศเกาะยอ

2. บทหนึ่งตะลุง 8 เรื่อง คือ กลิ้งจิ้มเกลื้อ งามสิงห์ บ้วนอกบึง ฟ้าสูงแผ่นดินต่ำ ยอดกตัญญู แรงสายเลือด สิงหาราชกษัตริย์ศึก หยกสิงห์ปกาศิต

3. บทกลอนสั้น ๆ 101 บท คือ

3.1	บทปราชญ์น้ำบท	1 บท
3.2	บทเกี่ยวจ้อ	30 บท
3.3	บทยักข์เดินป่า	1 บท
3.4	บททเวา	1 บท
3.5	บทหน้าฉากโนรา	2 บท
3.6	บทสอนนาค	1 บท
3.7	บทสคูดี-อาศิรวาท	20 บท
3.8	บทบรรยายประวัติบุคคล เหตุการณ์ สถานที่	10 บท
3.9	บทบรรยายและพรรณนาความรู้ศึก	15 บท
3.10	บทพรรณรงค์เชิญชวน	20 บท

4. ประวัติศาสตร์ 1 เรื่อง คือ ประวัติวัดอินทราวาส

งานประพันธ์ของนายฉิว ทิพย์วารี มีความกระชับลงตัวเด่นยิ่งทั้งความคิด การเลือกคำ การเล่นคำ การบรรยาย การพรรณนา การอุปมาเปรียบเทียบ และการบันทึกวัฒนธรรมของตน ดังตัวอย่าง

ระลึกคุณมารดาศิริกราน
 สิ่งใดมีที่จะมาเทียบค่าแม่
 คุณแสงทิพย์หิบบประทานประสานทุน
 โดยจิตเจตน์เมตตาอันหนาแน่น
 หนึ่งน้ำใจใสสดหมดธุลี
 น้ำใจแม่แผ่ซ่านสงสารลูก
 สองน้ำนมพรหมชีพของลูกมา
 สามน้ำแรงแบ่งเบาแรกเขาว้ออน
 สี่น้ำคำพร่ำสอนอ่อนเอาใจ
 แนะแนวนำกรรมกอบชอบหรือผิด
 น้ำทั้งสี่ดีทุกสิ่งไม่ยิ่งหย่อน

"แล้วน้อมนั่งตั้งจิตอธิษฐาน

สุดจะปานเปรียบมหาเมตตาคุณ
 ความรักแท้ต่อบุตรคอยอุดหนุน
 เป็นแรงคุณเพื่อให้ลูกได้ดี
 ก็สุดแสงงดงามพร้อมน้ำสี่
 เขิกเขินคิดว่าองค์แม่คงคา
 เฝ้าปลอบปลุกพิทักษ์คอยรักษา
 ยิ่งกว่าอาหารทิพย์เทพไท
 อุ่มอุทรคอยประคองให้ผองใส
 ให้อยู่ในโอวาทประสาทพร
 เป็นสนิทน้ำคำแม่พร่ำสอน
 อันบ่ห่อนแห่งหายคุณสายชล

คุณชนกชนนีสุดที่เปรียบ
ขอยอชกปกเกศกันเวทมนตร์

"ในครั้งนั้นเวชยันต์คู่ต้นคูสัต
ปาริชาติฉาดฉัตรระบับระใบ
เสียงโครมครามครื้นครื้นสนั่นสนัด
จะพราวแยกแตกผงลงค้ำวลงคิน
แท่นบัณฑุกัมพลอมราชก็หวาดก็ไหว
ดังความเดือนเคลื่อนคลายจะจายจะจร
ทั่วทั้งห้องเวหาไม้ค้ำฟ้ามีคฝน
เหตุไฉนเป็นฉะนี้ที่มันเปลี่ยนมันแปลง
เอ๊ะหรือถึงกลางศาสนาอรหัตตอรหันต์
ไม่รู้บาปไม่ทราบบุญเป็นทุนเป็นทาน
ต้องตามพุทธทำนายที่พระทวยพระพัก
กว่าสองพันห้าร้อยคอกยชากคอกยเซ็น
เกิดข้าวยากหมากแพงทุกแหล่งทุกหล้า
ธรรมชาติสืบสร้างถูกทำลายทำลาย
ไม้หมคป่าฟ้าขาดฝนคนขาดศรีขาดศีล
เพราะทำลายธรรมชาติบังอาจบังเอิญ
จำจะต้องมองดูให้รู้ให้รอบ
พบผู้ใดใจบาปให้ปราบให้เปลือง
ท้าวเทวัญพันเนตรวิเศษวิสัย
จักมูทิพย์คูสิบทิสเหมือนนรินศนารายณ์

"ถึงปากประปาเปลี่ยวคลองเคี้ยวคด
ปากประหรือชื่อแปลกเราแขกเรือ
เช่นอย่างเราเขาจะปละปล่อยหรือ
คดครั้งหนึ่งซึ่งผ่านแต่กาลไกล

เหลือจะเทียบอุปมาหาเหตุผล
ให้ข้าพนักยยันต์บรรดาพาน"
(บทปราชญ์บาท)

แท่นสถิตทิพย์อาสน์ก็หวาดก็ไหว
สะท้อนไหวสะเทือนคังเหมือนจะพังจะกิน
แท่นทิพย์รัตนจะร้าวรานจากฐานจากถิน
พิภพอินทร้อออิงถึงแคลนถึงคลอน
เมรุไกร โยกยอจะถอดจะถอน
เกิดเคื้อคร้อนชุลมุนขึ้นอย่างรุนแรง
บังเกิดเป็นจลาจลขึ้นทุกหนทุกแห่ง
จะส่องแสงเนตรคูในชมพุชมพาล
เกิดฆ่าฟันฟาดพิศประหัดประหาร
จึงเกิดการราววิชิงคิงคั่น
นิมิตรหลักสืบหกข้อพอรู้เหตุรู้เห็น
ถูกในยุคทุกข์เจ็ญกันไม่เว้นไม่วาย
ทั้งฝนฟ้าก็แล้งน้ำก็แห้งก็หาย
สัตว์ต้นไม้เหลือน้อยต้องยับย้อยยับเย็น
เหลือแผ่นดินแหล่งเขาแควคผาแควคผิน
เหมือนหลงเดินลงหลุมกันทุกมุมทุกเมือง
จะสืบสอบดูให้จบที่ไม่หบไม่เหื่อง
พรรคพวกมารการเมืองเรื่องมันมากมันมาย
เล็งแลไปในภพสยบสยาย
จบเหนือได้แล้วส่องคูในชมพุชมพาล"
(บทเทวา)

นำสขคน่านน้ำดำลิกเหลือ
ปากประเจือจุนบ้างจะอย่างไร
ฟังแลชื่อปากประเป็นไฉน
เหตุอันใดจึงได้ไว้ฉายา

เพียงคำขอล่อไว้ความหมายมาก
 ขอสอนองลอมเสริมเคิมกิจจา
 ปากประน้าวกถ่าวประณามน้อมประนอบ
 ปากประสาทปราชญ์ประสงค์ตรงประมวล
 ปากประชากล้าประชิดปิดประกาศ
 ปากประไหวไหนประวิงสิ่งประกัน
 ปากประจบพบประจำคำประมาท
 ปากประเสริฐเลิศประสิทธิ์กิจประมาณ
 ปากประดับหวังประดิษฐ์คิดประดับ
 ปากประเขาเรารับฟังดังประเด็น
 เราคงรักศักดิ์ศรีกับผีปาก
 ปากแผ่เพื่อเจือจุนหนุนแบ่งเบา

"ด้วยพ่อเจ้าเท่าแต่แม่เต็มทน

จนเสียกิจไม่คิดการงานประกอบ
 สุดปรึกษาหาทางให้บางเบา
 ไหนคำกินสินค่าเหล่าเข้ามาแทรก
 เมื่อนายท้ายพายขาดนำหวาดกลัว
 เมื่อไรทรัพย์ดับออกดังตกลึก
 ทั้งพวกเผ่าเหล่าผู้พลอยคุณแคลน

"เรามาแดงแฝงพวงมะม่วงหอม

เพียงแต่หวังตั้งจิตตามคิดอ่าน
 เราจำนงตรงตามกับความหมาย
 ได้กระดูกผูกคอกก็พอตัว
 แต่คงดีที่ยังได้ว่าชายชาติ
 เราทำดีจะปรีดาชั่วฟ้าดิน

ใครผู้ฝากข้อคิดปริศนา
 ต่อคำประแปลงเล่นเป็นตำนาน
 ปากประหลอบปลอบประโลมโถมประสรวล
 ปากประชรล้วนประชคบทประชัน
 ปากประหลาดอาจประหลาดมากประหวั่น
 ปากประจัญอันประจักษ์ปักประจาน
 ปากประกาศอาจประกอบสอบประสาน
 ปากประทานปานประเทืองเรื่องประเด็น
 ปากประดับรับประคองข้อข้องเชิงญ
 ปากประเป็นสองฟากปากประเรา
 รู้กระดากปากประดับกับพงศ์เผ่า
 ปากเราเขารู้สมานปานปากบาง"
 (นิราศนางเรียม)

ดังตกหล่นลงหลุมเหล่าเท่าแต่เมา
 สุราครอบงำใจเหมือนไฟเผา
 กินเหมือนเอาเหล่าอาบขนาบตัว
 ดังเอาแอกมาครอบไว้รอบหัว
 จึงครอบคร้วอนาถพลอยขาดแคลน
 ให้การศึกษาถูกถูกเสียแผน
 แม่สุดแสน โศกเศร้าปวดร้าวทรวง"
 (ฟ้าสูงแผ่นดินต่ำ)

ถึงสูงจอมมิได้อุ้มลิ้มรสหวาน
 ก็เป็นการถูกต้องไม่หมองมัว
 หนักก็ไหม้เนื้อก็หมดอดทั้งหัว
 คิดปลุกถั่วไว้ให้กระต่ายกิน
 มิหมายมาดมอมมัวไปทั่วถิ่น
 จะไฉนค่านิยมว่าชมเชย

ดั่งมีชัยในชีวิตถึงปถิฉัยบ
จะหอมหวนทวนลมสมกิเปรย

"ลูกโตใหญ่วัยผ่านถึงปานนี้
สนใจตามความหวังทั้งแม่พ่อ
เกษมสร้างทางถูกบวชถูกชาย
ทั้งนึ่งพื้มีน้อยพลอยสาธุ
หากนาคนั่งฟังคำที่นำพา
เธอไปปองครองผ้ากำสาวพัศตร์
ให้ปรากฏยศศักดิ์เป็นนักบุญ
ค่าน้ำแรงน้ำรักอย่างหนักแน่น
ทั้งพื้เบื้องหญิงชายได้ชื่นชม
เดี๋ยวนี้ซึ่งถึงวันมิ่งขวัญแล้ว
เจ้านาคทำกรรมใดใครมาก่อน
ท่านทั้งหลายให้อโหสิกรรมด้วย
จงประสบสมหวังในครั้งนี้
เทพเทวัญชั้นฟ้าสุราฤทธิ
พลอยเกษมเปรมปรีดิ์อัมกมล
ไปรยคอกดวงพวงมาลาบุปผาทิพย์
มาไปรยประระรินให้ชื่นบาน

เกียรติคุณ

นายฉิว ทิพย์วาริ สามารถเขียนกลอนและบทหนึ่งตะลึงได้เป็นอย่างดี แม้ความสามารถ และผลงานของนายฉิว ทิพย์วาริ ยังมีคนรู้จักยกย่องอยู่ในวงแคบ เพราะข้อจำกัดของการเผยแพร่ แต่สำหรับคนที่เคยสัมผัสผลงาของนายฉิว ทิพย์วาริ ล้วนยกย่องความสามารถและผลงานการ ประพันธ์ของนายฉิว ทิพย์วาริ เป็นอย่างสูงทั้งสิ้น เช่น

ยามชีพดับชื้อคังหลังระเหย
พอเดินเลยเถี่ยวควนไปจนมาร"
(ฟ้าสูงแผ่นดินต่ำ)

ถึงปีที่จะผนวชเข้าบวชกาย
สมวันรอที่คิดตามจิตหมาย
สมที่ได้กล่อมเกลี้ยงชุบเลี้ยงมา
ให้บรรลุเป็นสงฆ์ทรงสิกขา
จะพลอยสาธุในส่วนบุญ
ปฏิบัติต่อธรรมได้นำหนุน
ตอบแทนคุณมารดาค่าน้ำนม
ทั้งตอบแทนคุณมารดาให้สาสม
พ่อแม่สมมุ่งหมายเกาะชายวร
ให้ผ่องแผ้วภิญโญสโมสร
โดยกายกรรมโนกรรมล้ำจี
พร้อมอำนวยการในผ้าสี
ให้เป็นศรีเป็นสุขกันทุกคน
ตั้งศักดิ์สิทธิ์ทั่วแหล่งทุกแห่งหน
สัมฤทธิ์ผลพรสวรรค์คลบันดาล
ล่องลอยลึบจากชั้นเวหนานาน
ประสิทธิ์สถานพรประเสริฐเลิศลาภชัย"
(บทสอนนาค)

หนึ่งกั้น ทองหล่อ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดงหนังตะลุง ครูหนังที่ได้รับการยกย่องยิ่งของนายหนังตะลุงในภาคใต้ ยกย่องนายฉิว ทิพย์วาริ ว่าสามารถเขียนกลอนได้กระชับลงตัว เอาเป็นแบบได้

หนึ่งฉิ้น อรมุต ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดงหนังตะลุง และครูหนังที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในภาคใต้ ยอมรับว่านายฉิว ทิพย์วาริ สามารถเขียนกลอนและบทหนังตะลุงได้ดียิ่ง

สนิท บุญฤทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักศิลปะวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสงขลา ซึ่งคลุกคลีอยู่กับประวัติและผลงานของปราชญ์ชาวบ้านหลายคนยกย่องนายฉิว ทิพย์วาริ ว่าเขียนกลอนได้เป็นเลิศ ยังไม่พบว่าใครจะเขียนได้ดีเท่า

นายเปลื้อง ณ นคร ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาและวรรณคดีไทย กล่าวยกย่องกลอนของนายฉิว ทิพย์วาริว่า "กลอนของนายฉิว ทิพย์วาริ มีลีลาอรรถรสเหมือนมหากวีสุนทรภู่"¹

ภาควิชาภาษาไทย คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูสงขลา ยกย่องนายฉิว ทิพย์วาริ ว่า "เป็นกวีชาวบ้านจังหวัดสงขลา"²

ปีพุทธศักราช 2540 และ 2541 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอกระเสสตินธุ์ จังหวัดสงขลา เสนอชื่อนายฉิว ทิพย์วาริ เป็นบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม

ปีพุทธศักราช 2542 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ยกย่องนายฉิว ทิพย์วาริ ว่าเป็นบุคคลที่ใช้ภาษาไทยดีเด่น และจังหวัดสงขลา ยกย่องนายฉิว ทิพย์วาริ ว่าเป็นศิลปินดีเด่นจังหวัดสงขลา (สาขาวรรณศิลป์)

¹เกษม ขนาบแก้ว. บทปราชญ์หน้าบทหนังตะลุง. 2538. หน้า 139.

²ภาควิชาภาษาไทย คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูสงขลา. จดสารภาควิชาภาษาไทยอันดับ 1 ประวัติและผลงานของนายฉิว ทิพย์วาริ กวีชาวบ้านจังหวัดสงขลา. 2537. หน้าคำนำ.

สภาพปัจจุบัน

ปัจจุบัน (พ.ศ. 2542) นายฉิว ทิพย์วารี ยังเขียนกลอนให้กับบุคคลและหน่วยงานเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ในฐานะนักกลอนชาวบ้านและปราชญ์ชาวบ้านอยู่เสมอ ส่วนฐานะทางสังคม นายฉิว ทิพย์วารี เป็นคณะกรรมการโรงเรียนวัดโตนดค้ำวน อำเภอกระแสสินธุ์ จังหวัดสงขลา เป็นรองประธานกลุ่มออมทรัพย์ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกระแสสินธุ์ เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) บ้านโตนดค้ำวน ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกระแสสินธุ์ และเป็นประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอกระแสสินธุ์ จังหวัดสงขลา

